

ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Іванова Т. В., здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти,
Державний Біотехнологічний Університет
E-mail: ahieva1108@gmail.com

Однією з особливостей формування професійної компетентності педагога професійного навчання є необхідність розвитку їх комунікативної професійної взаємодії, що пов'язано із зростанням обсягу соціальних контактів. За цих умов особливого значення набуває проблема фахової підготовки педагога до комунікативної професійної взаємодії, як невід'ємного атрибуту їх професійної діяльності та інструменту досягнення операційних цілей. Професійна комунікація займає особливе місце в системі управлінської підготовки, виступаючи невід'ємною складовою професійної діяльності фахівця-менеджера в системі професійної освіти [2, с. 40].

Педагог професійного навчання – це фахівець освітнього професійного соціуму, який забезпечує ефективну навчально-виховну діяльність через активізацію людського фактора шляхом прийняття рішень в умовах соціальної взаємодії. Ці якості формуються завдяки вивчення теорії та практики професійної комунікації, яка покликана надати майбутнім фахівцям можливість ефективно впливати на виробничі ситуації в системі професійної освіти. В умовах професійної діяльності комунікативна компетентність (КК) визначає здатність педагога ефективно здійснювати свої функціональні обов'язки в системі багаторівневих комунікацій на рівні переконання соціальних груп сукупністю форм та засобів управлінського впливу [1, с. 69].

Наведені вище положення доводять, що професійна комунікація має відповідати конкретним напрямом професійної діяльності педагога професійного навчання і мати структурно-функціональну побудову у вигляді моделі компетентності фахівця. Формування комунікативної компетентності у процесі фахової підготовки педагога професійного навчання розглянемо

крізь призму аспектного аналізу за компетентісним, діяльнісним і технологічним підходами. Компетентісний підхід реалізує гносеологічну мету фахової підготовки майбутніх педагогів до КК, а саме, набуття студентами досвіду з організації та управління, а також досвіду роботи з інформацією. Діяльнісний підхід виявляє процесну, суб'єктну і контекстно-змістову складові професійної підготовки та реалізує праксеологічну мету через навчальну діяльність суб'єктів щодо оволодіння знаннями, вміннями та навичками з КК. Технологічний підхід полягає в забезпеченні педагогічних умов організації освітнього процесу з метою формування компетентісних характеристик досвіду КК. Даний підхід реалізується через імплементацію педагогічних технологій, застосування алгоритмізованих методів, засобів і форм на основі принципів управління та професійної комунікації [3].

Розглянемо компонентну структуру КК педагога професійного навчання. В її основу включено такі компоненти, як: організаційно-управлінська культура, педагогічна культура, економічна культура, культура наукової діяльності, правова культура, досвід соціокультурної взаємодії [4].

Кожна з цих груп спирається на цілком конкретні за змістом первинні якості. На цій основі визначимо комунікативну професійну компетентність майбутнього педагога професійного навчання як здатність суб'єкта до успішного здійснення комунікативної взаємодії в професійній сфері, що ґрунтується на системних знаннях комунікативних технологій спілкування, та способів їх здобуття, риторичних уміннях і навичках, а також сукупності особистісних якостей, які охоплюють мотивацію, вольовий прояв і рефлексію.

Модель КК менеджера розуміємо як інтегративну структуру, складниками якої є такі компоненти: емоційно-ціннісний (мотиваційні потреби, інтереси, цілі та цінності риторичної діяльності); когнітивний (повнота, системність, гнучкість знань, їх науковий характер, етична спрямованість знань); комунікативно-діяльнісний (пізнавальна активність, творча управлінська діяльність, уміння і навички переконувати співбесідника, лідерські здібності, мистецтво управління); особистісно-розвивальний (здатність до саморозвитку, уміння і

навички самоуправління та рефлексивної діяльності, досвід професійної комунікації). Дана модель визначає цілі і зміст професійної комунікації педагога в системі професійної освіти.

Висновки. Досліджено проблему формування комунікативної професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання як цілісного технологічного процесу. На підставі проведеного аналізу визначено основні структурні компоненти КК -педагога професійного навчання : емоційно-ціннісний, когнітивний, діяльнісний, особистісно-розвивальний. Враховуючи державні вимоги до професійної компетентності педагогів, на майбутнє можна запропонувати адекватні функціональні моделі діяльності керівних кадрів публічного управління на рівні сформованості їхньої комунікативної професійної компетентності.

Бібліографічний список:

1. Нагаєв В.М. Формування професійно-творчої компетентності фахівця аграрної сфери. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. № 2(5), 2012. С. 184-189.
4. Нагаєв В.М. Формування досвіду соціокультурної професійної комунікації менеджерів у процесі їх фахової підготовки. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. № 2, 2017. С. 42-47.

УДОСКОНАЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЗАСОБІВ КОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ПОГЛЯД СТУДЕНТА

Льченко А.Є., здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти,
Державний біотехнологічний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-7683-0076>
E-mail: arisha130905@gmail.com

У сучасному світі комунікація є невід'ємною складовою будь-якої організації. Вона виступає як основний інструмент, що забезпечує ефективне обмін інформацією між співробітниками